

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2026

Chișinău

Pentru aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind aspectele referitoare la construirea, exploatarea, întreținerea și repararea infrastructurilor de transport de interes strategic din ambele state, inclusiv a podului rutier de frontieră între cele două state, peste râul Prut, între localitățile Ungheni (Republica Moldova) și Ungheni (România), semnat la București la 2 iulie 2026

În temeiul art. 14 alin. (4) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind aspectele referitoare la construirea, exploatarea, întreținerea și repararea infrastructurilor de transport de interes strategic din ambele state, inclusiv a podului rutier de frontieră între cele două state, peste râul Prut, între localitățile Ungheni (Republica Moldova) și Ungheni (România), semnat la București la 2 iulie 2026.

Prim-ministru

VASILE TOFAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe

Mihail POPȘOI

Viceprim-ministru,
ministrul infrastructurii
și dezvoltării regionale

Vladimir BOLEA

Ministrul finanțelor

Victoria Belous

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**L E G E**

pentru aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind aspectele referitoare la construirea, exploatarea, întreținerea și repararea infrastructurilor de transport de interes strategic din ambele state, inclusiv a podului rutier de frontieră între cele două state, peste râul Prut, între localitățile Ungheni (Republica Moldova) și Ungheni (România)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind aspectele referitoare la construirea, exploatarea, întreținerea și repararea infrastructurilor de transport de interes strategic din ambele state, inclusiv a podului rutier de frontieră între cele două state, peste râul Prut, între localitățile Ungheni (Republica Moldova) și Ungheni (România), semnat la București la 2 iulie 2026.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului nominalizat.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe va notifica Guvernului României despre ratificarea Acordului menționat.

Art. 4. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Argumentarea oportunității ratificării Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind aspectele referitoare la construirea, exploatarea, întreținerea și repararea infrastructurilor de transport de interes strategic din ambele state, inclusiv a podului rutier de frontieră între cele două state, peste râul Prut, între localitățile Ungheni (Republica Moldova) și Ungheni (România).

A. Descrierea tratatului

1. Informații generale

Integrarea rețelei rutiere a Republicii Moldova în rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T) constituie o prioritate majoră pentru Guvernul Republicii Moldova, în conformitate cu obiectivele Strategiei de Mobilitate 2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.589/2024 „Obiectivul general 1. Îmbunătățirea gestionării activelor rutiere, reabilitarea și modernizarea în continuare a rețelei de drumuri și sprijinirea transportului rutier sigur și sustenabil”.

Includerea rețelei de drumuri publice naționale în rețeaua TEN-T, a fost aprobată de Uniunea Europeană prin Regulamentul UE 2024/1679 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 privind orientările Uniunii pentru dezvoltarea rețelei transeuropene de transport. Conform regulamentului, conexiunea principală a rețelei de drumuri naționale la rețeaua de autostrăzi a României, urmează a fi asigurată prin intermediul noului punct de trecere a frontierei și construcției podului rutier peste râul Prut între localitățile Ungheni (Republica Moldova) – Ungheni (România).

În scopul realizării interconectării menționate, a fost semnat Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind aspectele tehnice, financiare, juridice și organizatorice, referitoare la construirea, exploatarea, întreținerea și repararea podului rutier de frontieră între cele două state, peste râul Prut, între localitățile Ungheni (Republica Moldova) și Ungheni (România), semnat la Chișinău la 11 februarie 2022, ratificat prin Legea nr. 48/2022.

Prin acordul inițial, au fost lansate proceduri pentru construcția podului rutier (profil de autostradă) de frontieră între cele două state, proiect care este implementat sub supravegherea și responsabilitatea generală a Guvernului Republicii Moldova și Guvernul României.

Concomitent cu implementarea proiectului inițial de construcție a podului cât și a infrastructurii conexe (drumuri de acces și puncte de trecere a frontierei), au fost identificate oportunități noi de ajustare a modului de implementare a controlului trecerii de frontieră, control coordonat bidirecțional pe teritoriul României, cât și oportunitatea de extindere a finanțării preferențiale a proiectului din partea Uniunii Europene, prin includerea în faza de construcție a ultimului tronson al Autostrăzii A8 Târgul Mureș – Iași – Ungheni, sectorul Iași - Ungheni pe teritoriul României și primului sector de Autostradă Ungheni – Chișinău - Odessa pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv a terminalului intermodal feroviar Berești.

a) Denumirea tratatului: Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind aspectele referitoare la construirea, exploatarea, întreținerea și repararea infrastructurilor de

transport de interes strategic din ambele state, inclusiv a podului rutier de frontieră între cele două state, peste râul Prut, între localitățile Ungheni (Republica Moldova) și Ungheni (România).

b) Nivelul tratatului: tratat internațional de nivel interguvernamental, ale cărui Părți Contractante sunt Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României.

c) Forma și structura tratatului: Acordul este alcătuit dintr-un Preambul și 21 de articole.

2. Informații privind conținutul tratatului

Obiectul și scopul tratatului: asigurarea cadrului tehnic, financiar, juridic și organizatoric pentru construirea, exploatarea, întreținerea și repararea infrastructurilor de transport de interes strategic din ambele state, inclusiv a podului rutier de frontieră peste râul Prut între localitățile Ungheni (Republica Moldova) și Ungheni (România), în vederea interconectării rețelei de drumuri a Republicii Moldova la rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T) și a implementării controlului coordonat la trecerea frontierei de stat în punctul amplasat pe teritoriul României.

Acordul are ca obiect substituirea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind aspectele tehnice, financiare, juridice și organizatorice referitoare la construirea, exploatarea, întreținerea și repararea podului rutier de frontieră între cele două state, peste râul Prut, între localitățile Ungheni (Republica Moldova) – Ungheni (România), semnat la Chișinău la 11 februarie 2022, ratificat prin Legea nr. 48/2022. Conform art. 21 alin. (5) din Acordul semnat la București la 2 iulie 2026, la data intrării în vigoare a noului Acord, tratatul din 11 februarie 2022 își încetează valabilitatea.

Termenul de valabilitate și modul de încetare. În conformitate cu art. 21 din Acord, acesta se încheie pe termen nedeterminat și poate fi denunțat de oricare dintre Părțile Contractante, prin notificare transmisă pe canale diplomatice, încetând să producă efecte după expirarea unui termen de 6 luni de la data primirii notificării de denunțare.

Procedura de modificare: potrivit art. 21 alin. (3), Acordul poate fi modificat prin acord scris al celor două Părți Contractante. Protocoalele de modificare vor intra în vigoare la data semnării.

B. Analiza de impact

Informații generale

Acordul creează cadrul juridic internațional bilateral necesar pentru realizarea și implementarea infrastructurilor de transport de interes strategic prevăzute de acesta, inclusiv a podului rutier de frontieră peste râul Prut și a infrastructurii conexe.

Realizarea Obiectivului va contribui la consolidarea conectivității dintre Republica Moldova și România, la integrarea rețelei rutiere naționale în rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T), precum și la facilitarea mobilității persoanelor și mărfurilor și dezvoltarea schimburilor comerciale dintre cele două state și cu alte piețe internaționale.

Reglementarea prin tratat internațional reprezintă instrumentul juridic necesar pentru realizarea obiectivelor propuse, întrucât construcția și exploatarea unei infrastructuri de transport

transfrontaliere, precum și organizarea controlului coordonat la frontiera de stat presupun asumarea unor angajamente reciproce de către cele două state, care nu pot fi reglementate unilateral prin acte normative interne.

Potrivit art. 17 din Acord, Autoritățile Competente pot încheia înțelegeri bilaterale subsecvente pentru stabilirea modului de colectare și distribuire a veniturilor, a organismului însărcinat cu auditul general, precum și a altor aspecte privind exploatarea, întreținerea și repararea Obiectivului. Totodată, Entitățile de Implementare pot încheia protocoale sau angajamente tehnice pentru detalierea aspectelor procedurale și tehnice necesare realizării Acordului.

Acordul substituie Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României, încheiat anterior în aceeași materie la 11 februarie 2022. Nu au fost identificate alte tratate internaționale care să reglementeze, în mod direct, aceleași raporturi juridice.

Principalele drepturi care revin Părților sunt stabilite la art. 13–17: dreptul de proprietate asupra elementelor componente ale Obiectivului de pe teritoriul Republicii Moldova, menționate la art. 1 literele d), e), f) și g); gestiunea echipamentelor și dotărilor provizorii achiziționate în calitate de beneficiar final; dreptul de a fi reprezentat în Comisia Mixtă și în grupurile de lucru; garantarea accesului la Obiectiv pentru membrii Comisiei Mixte și alte persoane autorizate; dreptul de a dispune și de a participa la efectuarea auditurilor tehnice și financiare periodice; dreptul autorităților și entităților de implementare de a încheia protocoale sau angajamente tehnice distincte. Principalele obligații sunt prevăzute la art. 2, 6, 7, 8 și 10: construcția Obiectivului, fluidizarea traficului, sistemul de control coordonat, care va fi instituit printr-un acord bilateral distinct ulterior, finanțarea Obiectivului și asigurarea terenului de construcție.

Mecanismul de soluționare a eventualelor divergențe este prevăzut la art. 18: diferențele privind interpretarea și/sau aplicarea Acordului se soluționează de Comisia Mixtă, iar în lipsa soluționării, se supun Părților Contractante spre rezolvare pe cale diplomatică. Acordul se aplică pe teritoriile Republicii Moldova și României, în limitele și asupra componentelor Obiectivului prevăzute de acesta.

Potrivit art. 21 alin. (2) din Acord, acesta se aplică provizoriu de la data semnării, până la intrarea sa în vigoare, în condițiile stabilite de Acord.

Aspectul politic, cultural și social

Ratificarea Acordului corespunde obiectivelor de politică externă ale Republicii Moldova și contribuie la consolidarea relațiilor bilaterale cu România, inclusiv în domeniul infrastructurii de transport și al cooperării transfrontaliere.

Prevederile Acordului sunt conforme cu normele dreptului internațional și compatibile cu legislația Republicii Moldova, precum și cu angajamentele asumate în procesul de integrare europeană.

Prevederile referitoare la infrastructura cu dublă utilizare, prevăzute la art. 2 alin. (7) și art. 4 alin. (3) din Acord, urmează a fi interpretate în contextul necesității dezvoltării unei infrastructuri de transport reziliente și interoperabile, capabile să răspundă atât necesităților civile, cât și cerințelor de mobilitate militară, în concordanță cu evoluțiile geopolitice regionale și cu obiectivele europene privind mobilitatea militară.

Sub aspect social, implementarea Acordului va genera efecte pozitive prin îmbunătățirea accesibilității și mobilității populației, reducerea timpilor de deplasare și creșterea oportunităților de dezvoltare economică în zona transfrontalieră.

Ratificarea și implementarea Acordului nu sunt de natură să genereze efecte negative asupra situației social-politice din Republica Moldova.

Aspectul economic și de mediu

Încheierea Acordului va crea cadrul juridic necesar pentru realizarea investiției în infrastructura de transport transfrontalieră și pentru ajustarea condițiilor de implementare a Obiectivului, inclusiv a podului rutier peste râul Prut și a infrastructurii conexe.

Impactul economic al implementării Acordului este preponderent pozitiv și se exprimă prin creșterea conectivității dintre Republica Moldova și România, integrarea infrastructurii rutiere în rețeaua TEN-T, reducerea timpilor de tranzit, diminuarea costurilor logistice și facilitarea comerțului transfrontalier.

Beneficiile directe pentru economia Republicii Moldova constau în îmbunătățirea conexiunilor de transport cu Uniunea Europeană și în facilitarea circulației persoanelor și mărfurilor. Beneficiile indirecte includ creșterea atractivității investiționale a regiunii Ungheni, dezvoltarea serviciilor logistice și consolidarea complexului logistic multimodal Berești.

Eventualele efecte negative sau riscuri asociate implementării investiției sunt limitate și pot fi gestionate prin mecanismele de coordonare, monitorizare și control prevăzute de Acord.

Sub aspectul protecției mediului, realizarea Obiectivului urmează să fie efectuată cu respectarea legislației Republicii Moldova și a României în domeniul protecției mediului, precum și în baza documentațiilor și procedurilor de evaluare aplicabile proiectului. Documentația tehnică aferentă investiției include evaluarea impactului asupra mediului și măsurile necesare pentru prevenirea, reducerea și compensarea eventualelor efecte asupra factorilor de mediu.

Acordul constituie un instrument important pentru dezvoltarea durabilă a infrastructurii de transport și pentru consolidarea cooperării bilaterale și regionale în domeniul mobilității și conectivității.

Aspectul normativ

Acordul este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova, cu legislația națională și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Totodată, prevederile acestuia sunt compatibile cu angajamentele asumate de Republica Moldova în cadrul procesului de integrare europeană și cu obiectivele de dezvoltare a infrastructurii de transport și de integrare în rețeaua TEN-T.

Potrivit art. 21 alin. (5) din Acord, la data intrării acestuia în vigoare își încetează valabilitatea Acordul încheiat la 11 februarie 2022, ratificat prin Legea nr. 48/2022.

Pentru asigurarea implementării Acordului, autoritățile și entitățile competente vor întreprinde măsurile necesare în limitele atribuțiilor stabilite de legislația națională și de prevederile Acordului, inclusiv prin elaborarea și aprobarea documentelor, înțelegerilor și procedurilor subsecvente necesare realizării acestuia.

Aspectul instituțional și organizatoric

Implementarea Acordului presupune cooperarea și coordonarea permanentă dintre autoritățile competente și entitățile de implementare ale Republicii Moldova și României.

Mecanismul principal de coordonare bilaterală este reprezentat de Comisia Mixtă, precum și de grupurile de lucru și punctele unice de contact desemnate în condițiile Acordului.

Implementarea Acordului nu necesită, în principiu, crearea unor instituții publice noi, atribuțiile necesare urmând să fie exercitate de autoritățile și entitățile desemnate, în limitele competențelor funcționale stabilite de legislația națională și de prevederile Acordului.

Autoritățile și instituțiile naționale implicate, potrivit competențelor ce le revin, asigură coordonarea măsurilor necesare implementării Acordului, inclusiv Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Finanțelor, Ministerul Mediului, Serviciul Vamal și Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, precum și alte autorități și entități relevante.

Monitorizarea implementării Acordului se realizează în condițiile art. 20, prin raportarea periodică a progresului, schimbul de informații și notificarea timpurie a eventualelor riscuri care pot afecta realizarea Obiectivului.

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale va asigura coordonarea procesului de monitorizare a implementării Acordului, cu sprijinul instituțiilor implicate, în limitele competențelor stabilite de legislația națională.

Aspectul financiar

Implementarea Acordului presupune asumarea unor angajamente financiare de către ambele Părți Contractante, în conformitate cu repartizarea responsabilităților prevăzute de acesta.

Guvernul României va asigura finanțarea construcției podului și a infrastructurii conexe aferente, a punctului de trecere a frontierei de stat amplasat pe teritoriul României, precum și a elementelor de infrastructură stabilite în sarcina sa prin Acord, inclusiv a investițiilor amplasate pe

teritoriul Republicii Moldova care urmează a fi finanțate de partea română. Costul estimativ al investițiilor respective constituie aproximativ 56 milioane euro, inclusiv cu posibilitatea utilizării instrumentului SAFE, în condițiile mecanismelor de finanțare aplicabile.

Guvernul Republicii Moldova va asigura finanțarea construcției sectorului de autostradă, cu profil de autostradă, dintre culeea podului peste râul Prut și drumul național R16, cu o lungime de aproximativ 0,5 km, amplasat pe teritoriul Republicii Moldova. Costul estimativ al acestui sector constituie aproximativ 5 milioane euro.

Analiza comparativă a impactului financiar, până la și după intrarea în vigoare a tratatului, relevă că angajamentele bugetare ale Republicii Moldova se limitează la finanțarea sectorului de aproximativ 0,5 km menționat la art. 8 alin. (4), restul elementelor de pe teritoriul Republicii Moldova fiind preconizate a fi finanțate de partea română, inclusiv prin instrumentul SAFE. Sursa de finanțare a tronsonului de autostradă de pe teritoriul Republicii Moldova urmează a fi asigurată din bugetul de stat și/sau din alte surse identificate, cu respectarea cadrului legal aplicabil.

Măsurile de diminuare a riscurilor și costurilor includ: parteneriatul strategic cu partea română în managementul achizițiilor și al contractelor; prioritizarea finanțării nerambursabile prin instrumentul SAFE pentru protejarea bugetului de stat; instituirea unor mecanisme riguroase de audit periodic și de notificare timpurie a riscurilor operaționale în cadrul Comisiei Mixte.

Sub aspectul impactului asupra importurilor și exporturilor și a mediului de afaceri: art. 1 și art. 2 definesc componentele Obiectivului, inclusiv sectoarele de autostradă și complexul logistic multimodal Berești; în temeiul art. 7, Părțile Contractante convin înființarea unui sistem de control coordonat la trecerea frontierei al persoanelor, mijloacelor de transport, mărfurilor și altor bunuri, instituit printr-un acord bilateral distinct ulterior, în punctul de trecere a frontierei de stat amplasat pe teritoriul României; art. 12 prevede că mărfurile și mijloacele de transport introduse pe teritoriul Republicii Moldova pentru construirea Obiectivului sunt exonerate de procedurile de declarare, de achitarea drepturilor de import/export și de aplicarea măsurilor economice.

Aspectul temporar

Acordul se aplică provizoriu de la data semnării și intră în vigoare la data ultimei notificări prin care Părțile Contractante se informează reciproc cu privire la îndeplinirea procedurilor interne necesare pentru intrarea sa în vigoare.

Pentru Republica Moldova, procedura internă necesară pentru intrarea în vigoare a Acordului include ratificarea acestuia de către Parlament, în condițiile legislației privind tratatele internaționale.

Măsurile necesare pentru implementarea Acordului includ, după caz, obținerea actelor permissive, elaborarea studiilor și documentațiilor de proiectare, realizarea procedurilor de achiziție și executarea lucrărilor de construcție.

Perioada de implementare a lucrărilor este planificată până la finele anului 2030.

Monitorizarea și evaluarea implementării Acordului se vor realiza pe parcursul etapelor de proiectare, construcție și exploatare, prin mecanismele prevăzute de Acord, inclusiv prin activitatea Comisiei Mixte, raportarea periodică a progresului, notificarea riscurilor și efectuarea auditurilor tehnice și financiare, după caz.

Acordul se încheie pe durată nedeterminată, iar după darea în exploatare a Obiectivului, Părțile vor asigura exploatarea, întreținerea și repararea infrastructurii, în condițiile stabilite prin Acord și prin înțelegerile bilaterale subsecvente.

C. Analiza oportunității ratificării

Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind aspectele referitoare la construirea, exploatarea, întreținerea și repararea infrastructurilor de transport de interes strategic din ambele state, inclusiv a podului rutier de frontieră între cele două state, peste râul Prut, între localitățile Ungheni (Republica Moldova) și Ungheni (România), a fost semnat la București, la 2 iulie 2026, de către Vladimir BOLEA, viceprim-ministru, ministrul infrastructurii și dezvoltării regionale al Republicii Moldova, și Radu MIRUȚĂ, viceprim-ministru al României.

Ratificarea Acordului este oportună și necesară pentru asigurarea cadrului juridic internațional în vederea implementării angajamentelor asumate de Republica Moldova și România pentru construirea, exploatarea, întreținerea și repararea infrastructurilor de transport de interes strategic, inclusiv a podului rutier de frontieră peste râul Prut, între localitățile Ungheni (Republica Moldova) și Ungheni (România).

Importanța ratificării Acordului derivă, în special, din necesitatea asigurării interconectării rețelei rutiere naționale a Republicii Moldova la rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T), dezvoltării infrastructurii de transport transfrontaliere și consolidarea conectivității Republicii Moldova cu România și, implicit, cu Uniunea Europeană.

Acordul actualizează și extinde cadrul bilateral în vigoare, substituind Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind aspectele tehnice, financiare, juridice și organizatorice referitoare la construirea, exploatarea, întreținerea și repararea podului rutier de frontieră între cele două state, peste râul Prut, între localitățile Ungheni (Republica Moldova) și Ungheni (România), semnat la Chișinău la 11 februarie 2022 și ratificat prin Legea nr. 48/2022.

Ratificarea Acordului va permite punerea în aplicare deplină a angajamentelor reciproce asumate de cele două state, inclusiv în ceea ce privește realizarea infrastructurii de transport, stabilirea mecanismelor de cooperare instituțională, finanțarea, exploatarea, întreținerea și repararea Obiectivului, precum și implementarea mecanismelor de monitorizare și gestionare a acestuia.

Reglementarea aspectelor menționate printr-un tratat internațional este oportună, întrucât realizarea unei infrastructuri de transport transfrontaliere și asumarea obligațiilor reciproce de către cele două state nu pot fi asigurate prin reglementări interne unilaterale.

În acest context, ratificarea Acordului va contribui la consolidarea conectivității Republicii Moldova cu Uniunea Europeană, dezvoltarea relațiilor economice și comerciale transfrontaliere, reducerea timpilor de tranzit și crearea premiselor pentru dezvoltarea economică și logistică a regiunii Ungheni.

Prezentul Acord va intra în vigoare după îndeplinirea procedurilor interne necesare de către Părțile Contractante. În ceea ce privește Republica Moldova, este necesară ratificarea Acordului de către Parlamentul Republicii Moldova și notificarea Părții române cu privire la îndeplinirea procedurilor interne necesare pentru intrarea acestuia în vigoare.

Privitor la formularea rezervelor, se menționează că nu este necesară formularea unor rezerve la prezentul Acord.

Totodată, la etapa ratificării Acordului, nu este necesară modificarea sau completarea cadrului juridic național existent. Măsurile juridice, tehnice și organizatorice necesare implementării acestuia urmează a fi realizate de autoritățile și entitățile competente, în limitele atribuțiilor stabilite de legislația națională și de prevederile Acordului.

Având în vedere importanța strategică a Obiectivului, necesitatea asigurării cadrului juridic bilateral pentru realizarea infrastructurilor de transport prevăzute de Acord și beneficiile preconizate pentru conectivitatea Republicii Moldova, se consideră oportună ratificarea Acordului de către Parlamentul Republicii Moldova.

**Viceprim-ministru,
ministrul infrastructurii
și dezvoltării regionale**

Vladimir BOLEA